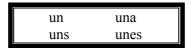

Les parts del cos humà						
El cap	Les galtes	La panxa				
La cara	Les dents	El braç				
El front	Els queixals	L'aixella				
Els ulls	Les genives	El colze				
Les parpelles	La barbeta	El canell				
Les orelles	La barba	El bescoll / el tos				
Les celles	La gola	La mà				
El nas	El coll	El puny				
La boca	Els muscles	L'ungla				
Els llavis	El múscul	El dit				
La llengua	L'esquena	El melic				
El cabell	La clenxa	El turmell				
La cintura	El cul	L'engonal				
El maluc	La cuixa	El bigot				
Les cames	Els genolls	La canella				
El taló	El peu	El pit				

2.1 L'article

L'article sempre acompanya un nom amb el qual concorda en gènere i nombre. Pot ser determinat o indeterminat.

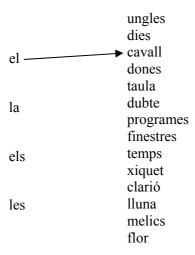
2.1.1 Article indeterminat

2.1.2 Article determinat

•		
el/l'	la/l'	
els	les	

2.1.3 Relacioneu amb una fletxa les paraules següents amb l'article corresponent:

2.2 Apostrofació

L'apòstrof és un signe gràfic que posem per indicar que elidim (és a dir, no pronunciem) una vocal en contacte amb una altra. No totes les elisions que fem quan parlem es representen gràficament. De fet, només s'apostrofen: **l'article determinat singular** (*el* i *la*), la preposició *de*, i els pronoms febles. **Regla general:** *el*, *la* i *de*, s'apostrofen sempre davant de vocal. Ex.: *l'hivern*, *l'oficina*, *d'estiu*, etc.

$$\begin{array}{ccc} \mathbf{EL} & & + & \left\{ \begin{array}{c} \mathbf{Vocal} \\ \\ \mathbf{h} \ \mathbf{muda} \end{array} \right\} & \Longrightarrow & \mathbf{L'}(l'escola, l'illa...) \end{array}$$

2.2.1 Excepcions

- *El* i *la* no s'apostrofen quan el mot següent comença amb *i* consonàntica. Ex.: *el iode, la hiena*.
- L'article femení *la* no s'apostrofa quan la paraula següent comença per les vocal *i (hi)* i *u (hu)* àtones.

Ex.: la idea, la universitat, però l'illa, l'única, etc.

$$LA \qquad + \left\{\begin{array}{c} i, hi \\ \text{àtones} \\ u, hu \end{array}\right\} \implies LA \text{ (universitat, la història)}$$

2.2.3	$\mathbb{Z}$	Escriviu	en	singular	les	paraules	següents,	tenint	en
	com	pte les ap	ostr	ofacions:					

1. les estacions: l'estació	11. les hamaques:				
2. les histèries:	12. les urnes:				
3. les úniques:	13. les impureses:				
4. les articulacions:					
5. els avantpassats:	15. les eines:				
6. les adreces:					
7. els esperits:					
8. les intuïcions:					
9. els ídols:					
10. els espectadors:					
• bescoll • can	ltes • dits • pit mes • genoll • llengua				
• nas • bo	ca • cor • estómac				
• genives • de	nts • pulmons • ungles				
Agafe les coses amb les A ca	adascuna d'elles tinc cinc Darrere del				
coll, en la part baixa del cap, tinc el	i Olore amb eli menge amb la				
on tinc les i	les A més, hi tinc la,				
sempre molla de saliva.					
Encara que jo no ho puc veure, sé que di	ns del pit tinc una bomba que mou la sang, és el				
Un poc més avall hi ha dues	s menes de bosses que s'inflen quan respire, són els				

2.3 Verb tenir i verb haver-hi

Present d'indicatiu	Verb haver-hi				
Tenir	Present : hi ha (<i>Hi ha dos alumnes a l'aula</i>).				
tine	Imperfet: hi havia (Abans hi havia sol).				
tens té	Futur: hi haurà (Hi haurà canvis demà).				
	Condicional: hi hauria (De segur que hi hauria molta				
tenim	gent esperant la directora).				
teniu	geni esperant ta un ectora).				
tenen					

2.3.1 🖄 Completeu els buits amb les formes verbals corresponents:

1. Marıa	(TENIR) moltes ganes que vages a vore-la.
2. Demà	(HAVER-HI) una manifestació molt important.
3. Jo avui	(TENIR) molta faena i per això no puc anar amb tu al cinema.
4. Joan i Lluís	(TENIR) molt de mal de cap perquè treballen moltíssim.
5. Ahir	(HAVER-HI) molta gent a la platja d'Altea, com que feia tanta calor
6. Tu	(TENIR) el meu bolígraf roig? És que no el trobe enlloc.
7. Pere, Marina i jo	(TENIR) molta fam perquè no ens n'anem ja a dinar?
8. Avui	(HAVER-HI) molt de trànsit per l'autovia que va a Elx.
9. Vosaltres	(TENIR) els cabells molt llargs.

2.3.2 Juguem a la paraula secreta!

Es tracta de fer que els vostres companys i companyes encerten el nom d'una part del cos sense que vosaltres la digueu. Ajunteu-vos per grups: un pregunta i la resta l'ha d'endevinar. I qui encerta fa la pregunta. Podeu usar les fórmules següents:

Com es diu la part del cos que hi ha entre la barba i el nas? Quin nom té la part del cos que hi ha entre l'ull i el cabell?

2.4 Gènere i nombre

GÈNERE	
	Exemple
a) Generalment, s'afegeix una -a per a formar el	fill, filla;
femení.	xic, xica;
	verd, verda;
De vegades aquest fet fa que l'última consonant es modifique:	
$p \Rightarrow b$	llop, lloba; cap, cabut;
$t \Rightarrow d$	nebot, neboda;
$c \Rightarrow g$	groc, groga;
$s \Rightarrow ss$	gos, gossa; ós, óssa;
$f \Rightarrow v$	serf, serva;
l ⇒ l·l	tranquil, tranquil·la;
b) Els acabats en -e, -o i -u àtones solen canviar	monjo, monja;
aquestes vocals per -a.	mestre, mestra;
c) Els masculins acabats en vocal tònica fan el femení amb la introducció d'una -n- davant la desinència.	cosí, cosina; germà, germana; veí, veïna;
També afegeixen una vocal alguns acabats en vocal àtona.	rei, reina; heroi, heroïna;
d) Alguns noms femenins tenen terminacions pròpies (-	actor, actriu;
òloga, -essa, -iu).	psicòleg, psicòloga; alcalde, alcaldessa
e) Hi ha masculins i femenins que tenen arrel diferent.	home, dona; gendre, nora; gall, gallina; oncle, tia;

NOMBRE	
	Exemple
a) Generalment, el plural es forma afegint al singular	Port, ports;
una -s.	home, homes;
b) Els acabats en -a àtona canvien aquesta -a en -es.	filla, filles;
	dona, dones;
Aquesta norma pot fer que hi haja alteracions ortogràfiques:	
$c \Rightarrow qu$	amic, amiga;
qu ⇒ qü	pasqua, pasqües;
$\varsigma \Rightarrow c$	plaça, places; puça, puces
gu ⇒ gü	aigua, aigües;
$j \Rightarrow g$	pluja, pluges;
c) La majoria de les formes acabades en vocal tònica	cosí, cosins, cosines;
afegeixen -ns.	germà, germans, germanes;
d) Els acabats en vocal tònica seguida de -s afegeixen -	gos, gossos;
os.	dolç, dolços;
També afegeixen -os els acabats en: -ç, -x, -ix i -tx.	pas, passos;
	braç, braços;
	sufix, sufixos;
Els acabats en -sc, -st, -xt i -ig poden formar el plural	coix, coixos;
de dues maneres: afegint -s o -os al singular.	despatx, despatxos;
	disc, discs/discos;
	gust, gusts/gustos;
	text, texts/textos;
	desig, desigs/desitjos;
e) Alguns substantius acabats en -s són invariables.	el dilluns, els dilluns;
	el llapis, els llapis;

ALGUNS ADJECTIUS

Aspecte general	Cabells
atractiu/atractiva lleig/lletja dèbil	rulls, curts, llargs, llisos, rossos, pèl-rojos, morenos, arrissats.
fort/forta elegant	Color de pell
esportiu/esportiva interessant alt/alta	moreno/morena, pàl·lid/pàl·lida, blanc/blanca, bru/bruna.
jove vell/vella baixet/baixeta gros/grossa	Cara
	redona, allargada, prima, ovalada
prim/prima menut/menuda	Caràcter
brut/bruta net/neta	afectuós/afectuosa, agradable, alegre, amable, hipòcrita, simpàtic/simpàtica, covard/covarda, fidel, desagraït/ desagraïda, capritxós/capritxosa, distret/distreta, egoista, agressiu/agressiva, responsable, tímid/tímida, trist/trista, atent/atenta, destrellatat/destrellatada, cabut/cabuda.

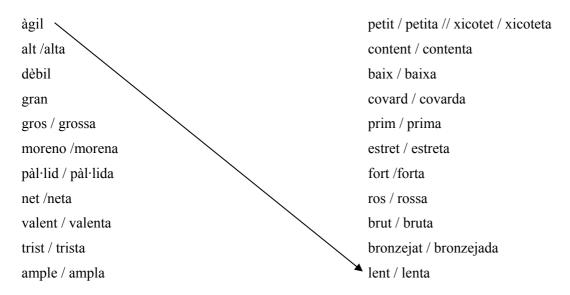
2.4.1 Fixeu-vos en el vostre company i feu-ne una descripció. Podeu fer servir els adjectius que apareixen en el quadre anterior:

2.4.2 Completeu la sèrie següent:

llibre nou	llibreta	menjador	sala assolellada
xic lleig	xica	article	conferència curta
gat viu	gata	joia barata	rellotge
cotxe	moto antiga	bossa	cabàs buit
figura redona	cos	taula neta	jersei
despatx	platja bruta	home trist	dona

2.4.3 Relacioneu els adjectius amb el terme oposat:

Cròniques marcianes

Marcià busca llunàtica, preferentment verda, sóc groc

2.4.4
Substitution Us heu imaginat mai com podria ser un habitant del planeta Mart? Ompliu la graella amb les dades. Podeu usar els colors, els numerals i els adjectius per fer referència a la forma, el tacte, la grandària...

PELL	QUA	LITA	ΛT		COLOR/S		
ALÇADA MITJANA							
EXTREMITATS	NOM	IBRE	)		FORMA/MIDA		
CAP/S	NOM	IBRE	,		FORMA/MIDA		
ULL/S	NOMBR FORMA			ÍΑ	COLOR/S		
PESTANYES	NO			COM?			
CELLES	NO		SÍ	COM?			
NAS/NASSOS	NOM	IBRE	,		FORMA/MIDA		
ORELLES	NOM	IBRE	,		FORMA/MIDA		
BOCA	NOM	IBRE	;		FORMA/MIDA		
CABELLS	NO SÍ QUALITAT			ITAT	COLOR/S		
ALTRES DETALLS	l	<u> </u>					

2.4.6		dibuix	del	marcià	i el	compar	arem	amb la	resta	dels
	candidats.									

2.5 Contracció

Quan les preposicions a, de, per i la partícula ca (reducció de casa de) es troben davant dels articles el i els es produeixen les contraccions següents:

Preposició + article	Contracció	Quan s'apostrofa l'article no es fa la contracció
a + el	al: vaig al port	Vaig a l' hort
de + el	del: vinc del port	Vinc de l' hospital
per + el	pel: passe pel port	Passe per l' hort
ca + el	cal: vaig a cal metge	Vaig a ca l' Antoni
a + els	als: telefona als cantants	
de + els	dels: vaga dels alumnes	No es pot apostrofar
per + els	pels: ho fa pels diners	ino es por apostrorar
ca + els	cals: dormiré a cals avis	

2.5.1 Completeu les frases següents amb la preposició i l'article corresponents. Fixeu-vos si s'han de contraure o no, i si s'han d'apostrofar:

a)	Van a banyar-se <u>al</u> riu.
b)	Puja arbre.
c)	La casa meu oncle és molt gran.
d)	La festa es farà institut.
e)	El llibre és Albert.
f)	S'ha perdut el gat americana.
g)	No conduesques mig de la carretera.
h)	La processó passa carrers més amples
i)	L'estiu passat vam anar Alps.
j)	Sentim el cant ocells.
k)	Deixa-ho dins armari.
l)	Ha baixat el preu gasolina.
m)	Ho preguntaré Antoni.

2.5.2 El personatge misteriós. Ajunteu-vos per parelles i endevineu el personatge misteriós que us plantege el vostre company o la vostra companya. Només podeu contestar amb una de les opcions. Marqueu-ne la correcta:

home	dona
jove	major
fadrí/fadrina	casat/casada
del país	estranger/estrangera
baix/baixa	alt/alta
lleig/lletja	guapo/guapa
ros/rossa	moreno/morena
gros/grossa	prim/prima
simpàtic/simpàtica	antipàtic/antipàtica
tímid/tímida	extravertit/extravertida
treballador/treballadora	malfaener/malfaenera
covard/covarda	valent/valenta
prudent	imprudent
amable	irritable
nerviós/nerviosa	tranquil/tranquil·la

2.5.3 — Llegiu el text següent. En una segona lectura, subratlleu les paraules precedides d'articles o de preposició de que hi apareixen i fixeu-vos en les formes que adopten:

Cossos

Mai, fins ara, la humanitat havia pogut saber que hi ha tants cossos esplèndids. És un descobriment que ha arribat amb les revistes i la televisió. En altres temps, el coneixement de la bellesa del cos humà era forçosament limitat a l'experiència personal, i no tots tenien la sort de poder observar, en la intimitat, un cos de model. La visió quotidiana de cossos despullats no era a l'abast de tots.

Això ha produït, a més de l'estricta reacció admirativa, algunes conseqüències molt greus, sobretot psíquiques. Es parla dels estralls que està fent l'anorèxia entre una quantitat ja notable de xiques que adopten com a objectiu aconseguir el cos esvelt, quan no extremadament prim, d'algunes models d'èxit.

L'excessiva preocupació pel cos, fins i tot quan no arriba a ser un trastorn tan greu que pot dur a la mort, ja és, al meu entendre, una actitud malaltissa. Ens condueix ací l'ambient, que ha derivat d'una raonable vigilància fins a una fixació obsessiva. La salut i l'estètica han arribat a ser doctrines totalitàries, i la prova és que, com tots els totalitarismes, tendeixen a destruir les consciències i l'acceptació de la individualitat. En aquest cas, del nivell de salut i d'estètica del propi cos. És un nivell personal i relatiu, però massa gent ja vol convertir-lo en un nivell estàndard absolut.

J.M. Espinàs, Avui, 7 d'abril de 1996 (adaptació)

Segons l'autor, quins factors influeixen en la preocupació pel cos?

Considereu útil l'ús de la cirurgia per a modelar el cos?

2.5.4 Ara repasseu una mica el lèxic del cos humà! A veure com us va!

